

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**LEGVM PON||TIFICIARVM GRE-||gorij noni, seu
Decretalium pentateu-||chus**

Mesnart, Martin

Parisiis, 1555

xxiii. De præsumptionibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63486](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63486)

modo recitator. Si plura capita cōtinebit: super quo quæstio erit, id tantum describitor, aduersa pars copiam eius habeto.

Apud quam partium communia instrumenta erūt, si pars altera eorum copiam petet, iudex fieri curato. alioquin prouocatio esto. 12. G. Perpetuus.

Post antestationes quoque publicatas vsque ad sententiæ diffinitiuæ calculum, antequam conclusum erit in causa, vtriue parti instrumenta proferre liceto. 9. Cum dē lectus. in prin.

De Præsumptionibus. Tit. 23.

PROBATIONIBUS receptis de causa cognoscens iudex ex ipsis causarum circūstantiis & præsumptionibus animi sui motum formato.

Quod factum verosimile non esse præsumet, super hoc, nisi communis loci fama erit, taleisve personę adparebunt, quas verosimile fiet nõ de ieraturas, probationes ne recipito. 10. Quia verisimile.

Ideo si quis in iuuentute se maturum, honestum, prouidumque exhibesit: quod in senilitate iugum domini abiecerit, temerè ne creditur. si quis eiusmodi de graui crimine deferretur: iudex malignis delationibus ne inclinatio. Spiritus deferētium an ex deo sient ante probato. Prudenter & cautè veritatem indagato, anquiriue mandato. Nemo literarum scientia præditus propriæ salutis oblitus ad vitia se conuertisse facile existumator. 15. Cū in iuuentute.

Ex cuiuscunque enim vita transacta de subsequenti eius conuersatione præsumitor. 6. Mandata.

De præsumptionibus.

2. *Scribã.* Et qua in re semel quis negligens contumã-
ve fuerit, similem neglecturus creditor.
3. *Ex stu-
diis.* Puer ex studiis suis intellegitor.
15. Inter consanguineas personas nulla sæui cri-
minis libidinĩsve suspicio esto.
16. *Dudã.* Generaliter quilibet prima facie idoneus, ni-
si aliud in contrarium ostendetur, præsumitor.
Si sic summus pontifex pro aliquo scribet, si
IDONEVS ERIT: probãdi se idoneum nul-
la olli necessitas imponitor.
1. *Sicut no-
uus.* At qui fraudulenter amico nocebit, depre-
hensũsque ludens fecisse dicet, tanquam qui sa-
gittas lanceãsque mittit in mortem noxius esto.
14. *Lite-
ras.* Eum quoque qui quod ante dixit post dixit
se negabit, etiam si de hæresi agetur, suspectum
iudex habeto. Quod tamen hæreticus pœnitẽs
& ad fidem reuertens in alium dixit, post si eun-
dem purgare volet, maxumẽ si frater eius con-
sanguineũsve erit, verisimilius esto. Quod prius
dixit fidei zelo magis dixisse, post amicitia du-
ctus peierasse magis creditor. Propter suspi-
cionem autem quanquã vehementem nemo
de tam graui crimine damnas esto. Attamẽ præ-
ter iuratoriam cautionem, talis, qua timore præ-
næ coerceri debeat, securitas ab eo recipitor. Ni
post verus catholicus cognoscetur, tãquam hæ-
reticus damnator.
5. *Nonne.* Qui duobus sibi criminibus inlatis vnum
tantum negassit, alterum tacendo concessisse
accipitor.
7. *Quos-
dam.* Vicinorum mala qui viciniore sunt subtilius
cognoscere creduntor.

Et quæ cominus agētur, cum in longinquum *8. Quāto.*
peruenerint, in vicino latere ne præsumuntor.

Quid quod obscuros animorum adfectus iu- *2. Af-*
dex etiā violenta præsumptione querito. Si quas *ferre.*
inter de filio disceptatio erit : quam pro eo eiuf-
q; vita magis sollicitam, cuiusque viscera magis
commota videbit, matrem iudicato.

Is quem iudiciū subterfugere dilationibus vi- *4. Nullus*
derit confiteri & fontem esse præsumito.

Si de quorū matrimonio dubietas erit: vicinię *11. Illud.*
famam præcipuè attendito. quàm à viro in mēsa
lectoq; sicut vxorem lōgo tempore retētam fa-
ma loci habebit, præsertim si publicum instru-
mentū fideliter inter ipsos tãquam coniuges su-
per donatione propter nuptias cōfectum adde-
det, eam marito adfectu cōiugali seruire cogito.

Vice versā, si quis vir solus & nudus cum sola *12. Literis*
& nuda muliere in eodem lecto iacuisse, loca-
que secreta ac latebras ad hoc commodas horās-
que sæpius elegisse probatus erit, eiufque inten-
tionem testes credere dicent vt eam cogno-
scret : violenta certaque fornicationis suspi-
cio esto. Ex hac sententia diuortii, si petetur,
promulgator. qui coniugum id commisit, sine
spe coniugii remaneto. qui innocuus erit, altero
mortuo matrimonii licentiam habeto.

Eadem ratione si cuius sponsum per verba de *13. Tertio*
præsentis sponsæ consanguineam concubinā ha- *loco.*
buisse sic à pluribus manifestum predicabitur,
& viciniæ testimonium habebitur: matrimonio
ne coniunguntor. solutis sponsalibus separātor.
sic consultius agitor.